

ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ /ԳՐԱԲԱՐ/ /ՄՈՂՈՒԼ 2/

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ /ԳՐԱԲԱՐ/ /ՄՈՂՈՒԼ 2/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1708B4/08.2, 4 ՄՈՂՈՒԼ
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ /ԿԻՍԱՄՅԱԿ	2-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻՆՊԱՏԱԿԸ	<p>- Ուսանողներին գիտելիքներ տալ 5-12-րդ դդ. գրականության մասին, նույնպես վաղաժամ հայերենի /գրաբար/ ձևաբանական իրողություններին մասին,</p> <p>- Գիտելիքներ ածական, թվական անունների կերտման և ներքին մասային տեսակներին մասին</p> <p>- Ածական, թվական անունների կերտման հոլովման համակարգի իրողություններին յուրացում, ինչի արդյունքում ուսանողները պատկերացում կունենան հայերեն իրողական հիմնական վավիճակում վերոնշյալ անունների հիմնական ձևաբանական իրողություններին մասին:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ .</p> <p>- Նկարագրել գրաբարի ածականների, թվականների և դերանունների հոլովման օրինաչափություններ, դրանցից կատարվող շեղումներն ու քերականական անկանոնությունները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ.</p> <p>- Ընթերցել, հասկանալ բացատրել և թարգմանել գրաբար բնագրերը,</p> <p>- Հստակ տարբերակել գրաբարի ու արդի հայերենի համարժեք լեզվաքերականական իրողությունները:</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ .</p> <p>- Տիրապետել հին հայերենում ածական, թվական անունների և դերանվան հոլովման քերականական իրողություններին, գրաբար բնագրերը ճիշտ ըմբռնելու կարողությանը,</p> <p>- Ձեռք բերել արտասանական ու քերականական սխալներից խուսափելու հմտություններ:</p>
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ` 5 կրեդիտ • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ` 48 ժամ • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ` 24 ժամ • ՍԵՄԻՆԱՐ` 24 ժամ • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄԵՐ` 3 ժամ
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական գիտելիքներին հարկան հայերենի մասին՝ ավագ դպրոցից ափորոշիչներին համապատասխան,

	<p>ինչպես անագրաբարի հնչյունական, բառակազմական իրողությունների, անունների թեքման առանձնահատկությունների մասին նախորդ կիսամյակում ձեռք բերած գիտելիքները:</p>
<p>ԴԱՄԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>	<p>դասախոսություն, գրույց ինքնուրույն, անհատական ելույթային աշխատանք գործնական աշխատանք</p>
<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Գրաբարի ածականը. <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ածականի տեսակները, համեմատության աստիճանների կազմությունը 1.2. Ածականի հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ 2. Թվական անուն. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Քանակական թվականների կազմությունն ու հոլովումը 2.2. Դասական թվականների կազմությունը և հոլովումը 2.3. Անձներական թվականների կազմությունն ու հոլովումը 2.4. Թվականի գործածությունը գոյականի հետ որպես որոշիչ 3. Դերանուն. գրաբարի դերանվան տեսակները և քերականական առանձնահատկությունները <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Անձնական դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը 3.2. Ցուցական դերանունների հոլովումը և գործածությունը 3.3. Ստացական դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը 3.4. Փոխադարձ դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը 3.5. Հարցա-հարաբերական դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը 3.6. Անորոշ դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը 3.7. Որոշյալ դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը 4. Բայը գրաբարում. բայի ընդհանուր քերականական հատկանիշները /լծորդություն, սեռ, կազմություն/ <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Գրաբարի դերբայների տեսակները և կազմությունը 4.2. Խոնարհված բայի քերականական հատկանիշները /եղանակ, ժամանակ, դեմք, թիվ/ 4.3. Բայի խոնարհման հիմքերը և տիպերը գրաբարում 5. Բայի խոնարհումը. ներկայի հիմքը և նրանով կազմվող ժամանակաձևեր. սահմանականներ կա <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Սահմանական անցյալի անկատար ժամանակաձև 5.2. Ստորադասական առաջին ապառնի ժամանակաձև 5.3. Գրաբարի արգելական հրամայական ժամանակաձև
<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ավետիսյան Հ., Ղազարյան Ռ., Գրաբարի ձեռնարկ, Եր., 1976, էջեր 104-142, 143-158 2. Խաչատրյան Լ., Թոսունյան Գ., Գրաբարի դասագիրք, Եր., 2014, էջեր 83 – 144
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Աբրահամյան Ա., Գրաբարի ձեռնարկ, Եր., 1976, էջեր 59-93 2. Մկրտչյան Է., Գրաբարի դասընթաց, Եր., 2008, էջեր 46-76

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

- 3. Խաչատրյան Լ., Գրաբարի ուսումնական բառարան, Եր., 2013
- 4. Հովհաննիսյան Վ. Գրաբարի ուղեցույց, Եր., 2002

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

բանավոր ամփոփիչ ստուգում,
ընթացիկ գրավոր ստուգում,
անհատական գրավոր աշխատանք՝ յուրաքանչյուրը 100
միավոր առավելագույն արժեքով:
Հարցատոմսը՝ 3 հարցից՝ երկու 30 և մեկ 40 միավոր
կշիռներով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
ԿՇԻՌ

- 1. Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախումներ)
- 2. Բաղադրիչ 2 – 20% (ընթացիկ ակտիվություն)
- 3. Բաղադրիչ 3 – 70% (ամփոփիչ ստուգում)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ- 5/150

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր			Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա- ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա-ժամանակը
		Դասախոսու թյուն	Սեմինար	Գործնական		
1.	Գրաբարի ածականը. տեսակները, համեմատության աստիճանների կազմությունը	2			4	6
2.	Ածականի հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ			2	4	6
3.	Թվական անուն. քանակականների կազմությունը և հոլովումը			2	4	6
4.	Թվական անուն. դասականների կազմությունը և հոլովումը			2	4	6
5.	Թվական անուն. անձներական թվականների կազմությունն ու հոլովումը			2	4	6
6.	Թվականի գործածությունը գոյականի հետ որպես որոշիչ			2	4	6
7.	Դերանուն. գրաբարի դերանվան տեսակները և քերականական առանձնահատկությունները	2			4	6
8.	Անձնական դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը			2	4	6
9.	Ցուցական դերանուններ /սա, դա, նա, սոյն, դոյն, նոյն/հոլովումը և գործածությունը			2	4	6
10.	Ցուցական այս, այդ, այն դերանուններ. Երկձև հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ			2	4	6
11.	Ստացական դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը			2	4	6
12.	Փոխադարձ դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը			2	4	6
13.	Հարցա-հարաբերական դերանուններ. Հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ			2	4	6
14.	Անորոշ դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ			2	4	6
15.	Անորոշ դերանուններ. /իմն, ինչ/. հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ			2	4	6

16.	Որոշյալ դերանուններ. հոլովումը և գործածությունը գոյականի հետ			2	4	6
17.	Բայր գրաբարում. բայի ընդհանուր քերականական հատկանիշները /լծորդություն, սեռ, կազմություն/, դերբայների տեսակները և կազմությունը	2			4	6
18.	Դերբայների տեսակները /անորոշ, ներկա, անցյալ, ապառնի / և կազմությունը			2	4	6
19.	Խոնարհված բայի քերականական հատկանիշները /եղանակ, ժամանակ, դեմք, թիվ, խոնարհման հիմքեր և տիպեր/	2			6	8
20.	Բայի խոնարհումը. ներկայի հիմքը և նրանով կազմվող ժամանակաձևեր. Սահմանական ներկա			2	6	8
21.	Բայի խոնարհումը. ներկայի հիմքը և նրանով կազմվող ժամանակաձևեր. սահմանական անցյալ անկատար			2	4	6
22.	Բայի խոնարհումը. Ներկայի հիմքը և նրանով կազմվող ժամանակաձևեր. ստորադասական առաջին ապառնի			2	4	6
23.	Բայի խոնարհումը. Ներկայի հիմքը և նրանով կազմվող ժամանակաձևեր. Արգելական հրամայական			2	4	6
Ընթացիկ ստուգում						6
Ամփոփիչ ստուգում						8
Ընդամենը						150